

De vogeljacht en het vangen van vogels op Cyprus

P. Neophytou

Cyprus, het op twee na grootste eiland in de Middellandse Zee, ligt in het oostelijk deel van de Middellandse Zee. Wegens zijn aardrijkskundige ligging is Cyprus altijd het doorgangshuis geweest voor een deel van de Europese trekvogels op weg naar Afrika, landen aan de evenaar en Zuid-Afrika gedurende de herfst en in omgekeerde richting gedurende het voorjaar. Cyprus wordt als tussenstation gebruikt door de vogels om uit te rusten, voordat zij hun reis vervolgen. Wegens dit feit en het feit dat Cyprus veel inheemse vogels telt, hebben de Cyprioten van oudsher veel belangstelling getoond voor de vogels. Helaas echter misbruikten zij deze grote belangstelling en ontdekten zo allerlei manieren om vogels te vangen voor de keuken, omdat dit wegens hun grote armoede de enige manier was om aan vlees te komen.

Eén van de eerste manieren, die zij ontdekten, naast de vele soorten strikken, die niet erg doelmatig waren, was het gebruik van lijmsokken. De lijmsokken worden gemaakt met behulp van een bepaalde gom, die voorkomt in de vruchten van een boom, die op het eiland en ook in omliggende landen groeit. De gom wordt eerst met honing vermengd en dan op kleine olijftakjes, die 30-60 cm lang zijn, gesmeerd. De lijmsokken worden dan in een boom gezet en zodra de vogels er op gaan zitten, zitten zij vast. Volgens geschiedkundigen gebruikten de ridders op Cyprus tijdens de Middeleeuwen voor hun maaltijd en vooral bij de drinkgelegenheden er na, gepekeld vogels, die Beca Figo (Zwartkopjes) genoemd worden en ook Bijeneters. Dit bewijst dat deze gewoonte al

minstens vanaf de Middeleeuwen bestaat. Dr. Karageorgis, hoofd van de Oudheidkundige Dienst op Cyprus, heeft echter in een Myceense graftombe veel botjes van kleine vogels gevonden en ook de kop van een



Het gebruik van lijmsokken is internationaal. Op deze foto te koop aangeboden lijmsokken op de Famagusta-markt, Cyprus. De stokjes zijn in een aantrekkelijk mengsel van geperste besen (*Cordia myxa*) en honing gedoopt om in de vroege morgenstond onfortuinlijke zangvogels te vangen.



Twee helpeloze Zwartkopjes gevangen op een kleverige lijmstok in het veld bij Paralimni, Cyprus.

Hop, een vogelsoort die in het voorjaar naar Cyprus komt om te broeden.

Tot 1970 werd de vogelvangst alleen beoefend met lijmstokken en strikken. Helaas zijn na dat jaar mistnetten geïmporteerd, waardoor de situatie nog erger, zo niet kritiek is geworden.

Het vangen met lijmstokken en (mist)netten begint in de herfst, als de trek begint en eindigt in mei, als de trek uit Afrika voorbij is. De gevangen vogels zijn een delicatessen voor plaatselijke consumptie, maar ook wordt er veel geëxporteerd naar Cyprioten, die in Engeland, Amerika en Zuid-Afrika wonen. De vogelhandel brengt jaarlijks 200 tot 250 duizend pond op. Gelukkig is in Engeland de import van deze vogels nu verboden en de export uit Cyprus is teruggelopen. Natuurlijk worden er niet minder gevangen, aangezien er veel vraag naar is op de plaatselijke markt, waar zij 4 shilling per stuk opbrengen.

Onderzoek uitgevoerd door het Smithsonian Institute in samenwerking met de ornithologische vereniging van Cyprus heeft aangetoond, dat in het gebied van Paralimni en Ayia Nappa, waar de meeste vogels gevangen worden tijdens de trek, 5 miljoen vogels werden gevangen. De meeste van hen hadden zachte snavels, zoals de roodborsten,

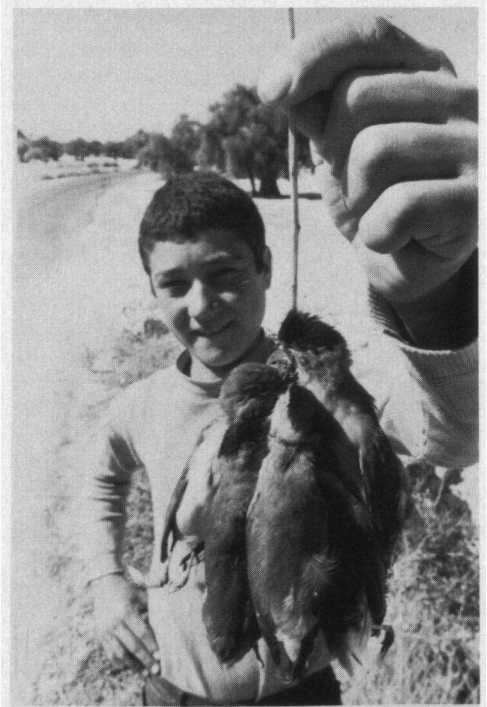
tapuiten, roodstaarten, lijsters, grasmussen, rietvogels enz. In dit aantal zijn niet opgenomen de vogels die 's winters door de jagers worden geschoten.

De ornithologische vereniging van Cyprus heeft vorig jaar een onderzoek gehouden, waaruit bleek dat alleen al een miljoen lijsterachtigen werden afgeschoten. In dit aantal zijn natuurlijk niet verwerkt de honderden die worden gevangen met mistnetten en lijmstokken.

Het jachtseizoen begint in december en eindigt in februari. Daarna worden speciale vergunningen afgegeven voor trekvogels tot mei en van september tot november.

Gedurende de laatste 8 jaar werden na een aanbeveling van de ornithologische vereniging van Cyprus de volgende vogels beschermd verklaard, zodat er niet op mag worden gejaagd: alle watervogels (behalve eenden, ganzen en Houtsnippen); alle vogelsoorten van de familie der meeuwen (*Lariidae*), kerkuilen (*Tytonidae*), bosuilen (*Strigidae*), *(Alcedinidae)*, haviken (*Accipitridae*), wouwen (*Milvus*), (*Accipiter*), buizerden (*Buteo*), gieren (*Aquila*), kiekendieven (*Circus*), valken (*Falconidae*) en de inheemse Zwartbuikzandhoen (*Pterocles orientalis*).

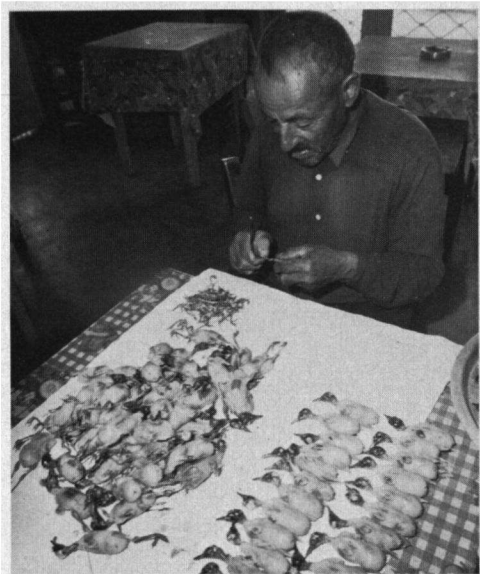
Helaas moet er nog veel aan de vogelbe-



Langs de straat bij Paralimni, Cyprus, bieden jongens bundels versgevangen Zwartkopjes, die daar gedurende hun doortrek zijn bemachtigd.



In een dorpskeuken in Paralimni, Cyprus, plukt een oude vrouw de kleine zangvogeltjes om ze voor cocktail-delicatessen klaar te maken.



Het plukken en het inmaken van vers gevangen zangvogeltjes is op Cyprus een belangrijke huis-industrie.

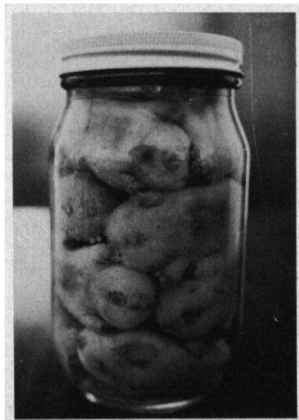
scherming op Cyprus gedaan worden, aangezien het onmogelijk is om in één keer de gewoonten van vele jaren te veranderen.

In 1970 werd Cyprus lid van de ICBP (International Council for Bird Preservation) en wordt daarin vertegenwoordigd door de OVC. Vanaf die tijd zijn vele pogingen gedaan om het publiek voor te lichten, vooral de jongere generatie door middel van lezingen op de scholen. Dit jaar zal met de financiële hulp van het Wereld Natuur Fonds een voorlichtingscampagne gevoerd worden door middel van het houden van lezingen voor de Opleidingsschool van de Politie en de Akademie voor Onderwijzers. Er zullen ook gekleurde posters gedrukt worden met afbeeldingen van beschermde vogels.

● P. Neophytou, secretaris van de Cyprus Ornithological Society, Kanaris street 4, Strovolos - 105, Cyprus. (vertaling dr. J. de Lange)



Vermoorde zangvogeltjes in een keuken van een arbeidershuisje op Cyprus. Nadat zij zijn geplukt en ingemaakt zijn ze klaar als cocktail-delicatessen.



Twaalf zangvogels in een potje als cocktail-lekkernij voor £ 2.—.